

PRIJATELJI ŽIVOTINJA
WWW.PRIJATELJI-ZIVOTINJA.HR

JURIŠIĆEVA 25, ZAGREB

**GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
2015**

Tko smo?

Udruga Prijatelji životinja je neprofitna udruga, osnovana 2001. godine s ciljem promoviranja prava životinja te veganstva kao etički, ekološki i zdravstveno prihvatljivog životnoga stila.

Cilj kojemu težimo je ukidanje specizma, odnosno bilo kojeg oblika zlostavljanja, mučenja i eksploatacije životinja od strane ljudi, uvažavanje prava životinja te postizanje biocentrizma i održivog načina življenja za opće dobro.

VIZIJA	MISIJA	VRIJEDNOSTI
<p>Svijet bez iskorištavanja životinja. Održivo življenje za sve.</p> <p>Vizija Udruge je svijet bez zlostavljanja, mučenja i eksploatacije životinja od strane ljudi. Nespecističko društvo jednakosti, ravnopravnosti i poštovanje svačijega prava na život u biološkom, pravnom i socijalnom smislu. Dobra kvaliteta življenja uz održiv način života. Svima dostupna zdrava veganska prehrana te potpuna ekološka i etička osviještenost ljudi.</p>	<p>Borba za oslobođenje životinja putem edukacije o pravima životinja te povezanosti veganske prehrane sa životinjama, ekologijom, zdravljem ljudi i održivim načinom življenja. Poticanje volonterstva i pozitivne promjene te doprinos djelovanju od interesa za opće dobro.</p>	<p>Kroz svoj rad i djelovanje negujemo jednakost, ravnopravnost, suosjećanje, pravednost, tolerantnost i nespecizam. Protivimo se bilo kojem obliku diskriminacije i uznemiravanja.</p> <p>Svoj rad temeljimo na principima tinskoga rada, izvrsnosti, dosljednosti i profesionalnosti, entuzijazma, radišnosti i solidarnosti, uz poštovanje visokih etičkih načela u radu kao što su transparentnost, nepristranost i odgovornost.</p>

Prešli smo granice Hrvatske

Članovi smo sljedećih međunarodnih organizacija: Eurogroup For Animals, European Vegetarian Union (EVU), European Coalition to End Animal Experiments (ECEAE), Fur Free Alliance (FFA), International Anti-Fur Coalition (IAFC) i International Organization for Animal Protection (OIPA) te partneri međunarodne organizacije International Network for Humane Education (InterNICHE). Zastupnici smo V-oznake u Hrvatskoj.

Edukacija članova

S obzirom na to da stremimo stalnom usavršavanju i napredovanju na poslovnome planu, tijekom ove godine aktivno smo sudjelovali u programu Erasmus+ Agencije za mobilnost i programe EU-a. Putovali smo diljem Europe u potrazi za novim znanjima i partnerima, a sve zbog našega cilja.

Također, sudjelovali smo na tečajevima za unaprjeđenje rada i na radionicama "Transformacijska komunikacija" Gorana Pejakovića iz udruge Oaza kako bismo se unaprijedili u prezentiranju svojih stavova javnosti prilikom edukacijskih programa i akcija.

Naši uspjesi u 2015. godini:

Ministarstvu unutarnjih poslova predali peticiju za zabranu pirotehnikе II. i III. razreda

Početak godine bili smo na sastanku u Ministarstvu unutarnjih poslova Republike Hrvatske povodom zaključenja i predaje Peticije za zakonsku zabranu pirotehničkih sredstava II. i III. razreda. Do 2. veljače 2015. godine digitalno i ručno prikupljeno je 15.674 potpisa. Iznijeli smo prijedlog zabrane navedenih pirotehničkih sredstava, što smo obrazložili mnogobrojnim apelima građana, koji su i bili poticaj za pokretanje peticije.

Sastanak je bio svojevrsni uvod u nadolazeći Okrugli stol u Ministarstvu unutarnjih poslova, kojemu su prisustvovali predstavnici Ministarstva, proizvođači i prodavači spornih eksplozivnih tvari te predstavnici naše udruge. Tom prilikom iznijeli smo svoje stavove i traženja u smjeru zabrane eksplozivnih tvari II. i III. razreda.

Kroz cijelu godinu održavali suradnju s gradom Samoborom u sklopu kampanje Zeleni ponedjeljak

Samobor je postao drugi grad u Hrvatskoj koji se priključio kampanji Zeleni ponedjeljak, koja ima za cilj promicanje veganskih prehrambenih navika među građanima, barem jednom tjedno.

U Gradskoj vijećnici u Samoboru priredili smo ukusan veganski domjenak za gradonačelnika Samobora i njegove uzvanike. Ponudili smo im tofu s roštilja i pohani tofu te rollice od sejtana, čoko-kocke i kremaste slastice s jabukama, kao i ukusna gotova prezentacijska jela restorana Bio bistro Zrno. Nakon domjenka, nastavili smo suradnju organiziravši za građane Samobora besplatnu degustaciju veganskih kremšnita u centru grada. Također, povodom Svjetskog dana veganstva, održali smo u Samoboru i radionicu kuhanja veganskih jela na otvorenom. Građani su na radionici, održanoj na glavnome samoborskom trgu, imali priliku naučiti spravljati, kao i na licu mjesta degustirati, veganske ražnjiće, rižoto, palačinke i čokoladnu halavu.

Izveli javnu akciju sa psima u ime svih krznenih životinja

Na zagrebačkome Trgu bana Jelačića održali smo javnu akciju kojoj je cilj bio upozoriti javnost na problem iskorištavanja i ubijanja životinja radi krzna. U akciji su sudjelovali psi, simbolično omotani "krvavim" zavojima, kako bi se upozorilo da je velik broj krznenih dodataka na odjevnim predmetima dobiven od krzna pasa, mačaka i drugih životinja. Podršku akciji svojom je prisutnošću dala i Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednica Republike Hrvatske.

Izveli performans za Svjetski dan bez mesa

Priključili smo se više od trideset zemalja diljem svijeta u obilježavanju Svjetskog dana bez mesa (Meatout) koji je 1985. godine pokrenula neprofitna organizacija FARM, s ciljem podizanja svijesti o dobrobitima veganske prehrane. Kako bismo skrenuli pozornost na glavni razlog obilježavanja Svjetskog dana bez mesa, naši aktivisti bili su izloženi nasred Trga bana Jelačića upakirani u celofan, u "posudama" za meso kakve su nam svima poznate iz supermarketa. Na taj način skrenuli smo pozornost na patnju i nečovječnost koji su nužno povezani s dobivanjem mesa, koje većina ljudi konzumira bez razmišljanja o etičkim pitanjima.

Pokrenuli novu web-stranicu i predstavili projekt Veganopolis

Prigodno smo, na Dan planeta Zemlje, predstavili novi web-projekt pod nazivom Veganopolis i pozvali građane da nam se pridruže na Trgu bana Jelačića, gdje su bili postavljeni informativni štandovi i pokretna kuhinja. Projekt Veganopolis na jednome mjestu objedinjuje usluge koje mogu pomoći svima koji razmišljaju o tome da promjenom svojih prehrambenih navika pridonese očuvanju planeta. Prije nego je potrebno zaustaviti uništenje jedinoga planeta koji imamo, a promjena prehrane najučinkovitije je rješenje za zaštitu okoliša. Osim Vege vodiča s više od 200 proizvoda, radionica kuhanja i servisa Vegan Buddy, www.veganopolis.net nudi i Vege izazov na koji se redovito prijavljuju novi korisnici.

Sudjelovali u tiskanju knjige Prijatelju, ispričaj moju priču i organizirali promociju

U prostorima naše udruge održano je predstavljanje tek objavljenoga zbornika priča pod naslovom Prijatelju, ispričaj moju priču. Na iznimno posjećenoj promociji govorili su neki od autora uvrštenih u zbornik i glavna urednica, a ponuđena je i veganska zakuska uz proizvode Vegefino.

Pokrenuli kampanju protiv zakonskoga prijedloga za uvođenje lova lukom i strijelom

Žestoko smo reagirali na Nacrt prijedloga Zakona o lovstvu kojim se u Hrvatskoj želi dopustiti lov na životinje lukom i strijelom. Smatramo da je zadnje što treba turističkom imidžu Hrvatske zakon koji nas vraća u kameno doba i ozakonjuje dodatnu nepotrebnu okrutnost prema životinjama koje zbog nas već toliko pate.

U udruzi smatramo da je etički nazadno uvoditi takav lov, koji uzrokuje velik broj ranjenih i osakaćenih životinja, a zbog svoje nečujnosti iznimno je opasno oružje i za sigurnost ljudi. Istaknuli smo da takva vrsta lova služi isključivo sadističkoj rekreaciji i razmetljivosti pojedinaca, a to nije razlog da se dopusti zakonom.

Organizirali peti po redu VegeSajam

Na Trgu bana Jelačića održali smo peti VegeSajam kojim smo željeli upoznati javnost s ponudom i prednostima zdravih bezmesnih jela i proizvoda. Na VegeSajamu zainteresiranim građanima bila je ponuđena bogata ponuda raznolikih proizvoda poput veganskih kobasica, čevapa, biljnih namaza i popečaka od konoplje, sirovih kolača, raznih biljnih mlijeka i veganskih sladoleda. VegeSajam bio je bogat i veganskim kuharicama i korisnim knjigama, a za pse i mačke u ponudi je bila gotova hrana na potpuno biljnoj osnovi.

Na VegeSajmu predstavili su se i hrvatski nositelji V-oznake, jedinstvene oznake kvalitete koju dodjeljuje Europska vegetarijanska unija (EVU), čiji je predstavnik za Hrvatsku udruga Prijatelji životinja.

Pokrenuli kampanju protiv unazađivanja Zakona o zaštiti životinja, odnosno protiv ukidanja zabrane uzgoja činčila radi krzna

Osudili smo inicijativu prema kojoj bi ponovno u Hrvatskoj bio dopušten uzgoj činčila za krzno. Zabrana uzgoja životinja radi krzna, odnosno činčila čiji je uzgoj kod nas i jedni poznat, stupila je na snagu 2007. godine, s prijelaznim razdobljem od 10 godina. Stoga je odluka da se iz te odredbe izuzme uzgoj činčila izrugivanje zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske, proceduri donošenja zakona, volji građana i onim uzgajivačima koji su, poštujući Zakon, prestali uzgajati činčile. Na naše upite, sve su se veće političke stranke izjasnile protiv dopuštanja okrutnog i nepotrebnog uzgoja činčila za krzno. Potaknuti ovom apsurdnom inicijativom, otišli smo i dalje te smo ispred Ministarstva poljoprivrede održali prosvjed. Pokrenuli smo i javnu kampanju maskote Činči za ulazak u Sabor, koju je javnost iznimno dobro prihvatila, a koja je kulminirala Činčinim predizbornim skupom na Trgu, za potrebe očuvanja osnovnih prava svih živih bića koja osjećaju bol. Činčinu kampanju podržale su mnoge poznate i utjecajne osobe poput Fani Stipković, Sanje Doležal, Dubravka Šimenca, Nike Fleiss, Bojana Jambrošića, Krešimira Dolenčića, Roberta Boškovića i Ivana Dečaka, kao i mnogi građani koji su se u znak podrške fotografirali za Činčinu Facebook-stranicu.

S popularnim hrvatskim bendom Vatra pokrenuli kampanju za odgovorno skrbništvo

Našoj ljetnoj kampanji pod nazivom "Obitelj na more, a pas na ulicu?" pridružio se bend Vatra, u društvu pasa iz Azila Dumovec. Istaknuli smo kako je napuštanje životinja velik problem u Hrvatskoj, no još je alarmantnije što mnogi gradovi i dalje ne zbrinjavaju životinje sukladno zakonu, nemaju info-centre niti provode programe kastracije životinja, kao ni edukaciju građanstva o zaštiti životinja. Prema podacima koje smo prikupili u 11 registriranih skloništa, 2014. godine bilo je više od 4000 životinja, a udomljeno ih je oko 2000. Vatra i psi Bobica i Jasper pozvali su sve na udomljavanje životinja umjesto kupnje, kao i da dignu glas protiv napuštanja i ubijanja životinja, naglašavajući da je životinjama nužno osigurati cjeloživotnu skrb.

Održan 8. ZeGeVege festival

Zagrebački Trg bana Jelačića već je tradicionalno postao središte brojnih zabavnih i edukativnih sadržaja u sklopu ZeGeVege festivala, najvećeg veganskog festivala u ovom dijelu Europe. Na međunarodnom ZeGeVege festivalu sudjelovalo je stotinu izlagača. Održano je 20 odlično posjećenih predavanja i radionica na kojima se moglo steći mnogo zanimljivih i korisnih znanja. Uz bogat zabavni program, ugodili smo i Patrika Baboumiana, vegana s titulom "najjačeg čovjeka Njemačke" i svjetskog rekordera u nošenju tereta (550 kg!). Baboumian je na Festivalu predstavio i svoju knjigu "How to Become a Vegan Badass", a održao je i predavanje o vlastitim etičkim i sportskim porivima za prelazak na biljnu prehranu.

Uz potporu gradonačelnika i Grada Zagreba, održali Vege piknik na Bundeku

Organizirali smo Vege piknik na zagrebačkom Bundeku, u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana zaštite životinja u organizaciji Grada Zagreba. Vege piknik podupro je i zagrebački gradonačelnik, a na njemu je u ugodnom jezerskom ozračju bilo moguće uživati u brojnim veganskim specijalitetima i uzeti edukacijske letke i brošure.

Objavili knjigu *Mama, tata, ja sam vegan i organizirali njezino predstavljanje*

Na Svjetski dan veganstva organizirali smo predstavljanje knjige *Mama, tata, ja sam vegan* psihologa Caseyja Tafta. Knjiga je zamišljena kao vodič za one koji žele bolje razumjeti vegana u obitelji ili nekog drugog vegetarijanca ili vegana kojeg poznaju. O knjizi su govorile tinejdžerice veganke, socijalni radnik Vedran Romac i psiholog Dragan Šurlan. Knjiga je i dalje besplatna za sve one koji ju naruče preko prijavnice na www.prijatelji-zivotinja.hr.

Osudili kolinje kao običaj krvavih dvorišta

Povodom približavanja kolinja istaknuli smo da je klanje najbrutalniji čin u odnosu čovjeka prema životinji, no u Hrvatskoj se popularizira kao prigoda za zabavu i veselje. Naglasivši kako je poznato da su svinje izrazito društvene, privržene i osjetljive životinje, putem jumbo plakata pozvali smo građane da slušaju svoje srce umjesto navika.

Na Međunarodni dan prava životinja izveli performans sa žilet-žicom

Na Međunarodni dan prava životinja performansom na zagrebačkome Trgu ukazali smo na zidove, ograde, kaveze i žice kojima su ljudi osudili životinje na zatočeništvo, patnju i smrt.

Aktivisti okovani lancima i okruženi opasnom žilet-žicom simbolično su prikazali agoniju divljih životinja na granici, ali i patnju koju svakodnevno proživljavaju mnoge druge životinje, držeći fotografije koje su prikazivale nevjerojatne okrutnosti koje ljudi čine životinjama posvuda oko nas. U sklopu kampanje za uklanjanje žilet-žice s naših granica, pokrenuli smo suradnju i sa slovenskim udrugama za prava životinja te pisali premijeru Slovenije i Europskoj komisiji.

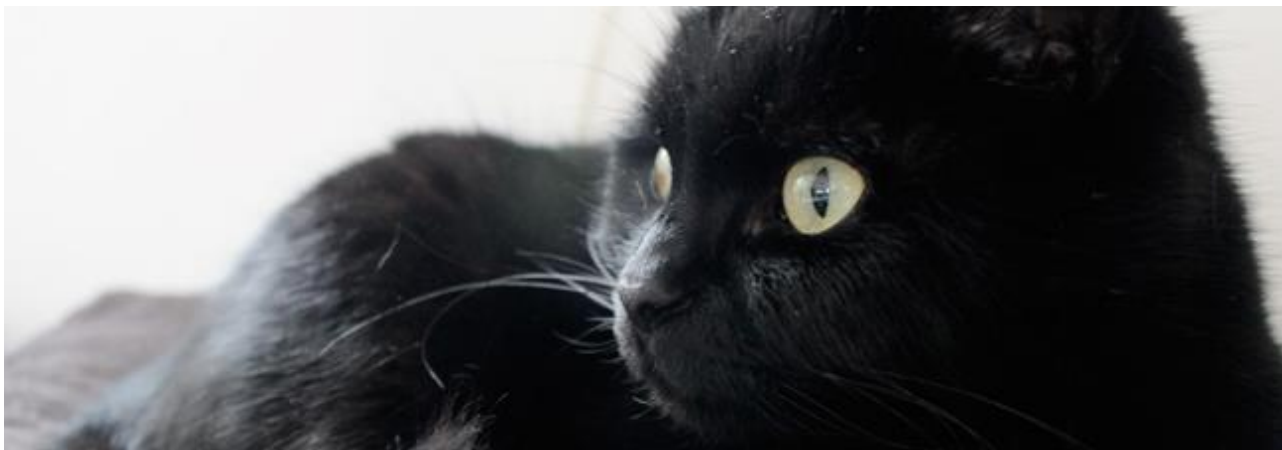
Pozvali smo na suosjećajnu proslavu blagdana s kokoši Sašom

Zajedno s udrugom Glas životinja pozvali smo na suosjećajnu proslavu blagdana. Kokoš Saša, spašena iz gunjske poplave, bila je model za plakat kojim smo poručili da je jedini suosjećajni način za imati kokoš na stolu taj da ju živu i zdravu pozovemo na večeru. U sklopu kampanje u javnost smo plasirali i blagdanske recepte kokoši Saše, za čiju je izradu potrebno 0 % okrutnosti prema životinjama.

Predložili regulaciju trgovine životinjama pomoću Pozitivne liste

Apelirali smo na građane da za blagane ne poklanjaju životinje. Naglasili smo da je postati skrbnik neke životinje velika odgovornost na koju nisu svi spremni. Umjesto kupnje, kojom se financira okrutna uzgajivačka industrija, a životinje pretvara u artikle, pozvali smo na udomljavanje nezbrinutih životinja. U sklopu apela predstavili smo i zakonski prijedlog regulacije trgovine životinjama pomoću tzv. Pozitivne liste, s obzirom na velik nedostatak zakonske regulative glede toga u Hrvatskoj.

Reagirali zbog alarmantnog stanja sa životinjama u romskim naseljima

Zabrinuti zbog stanja u romskim naseljima u Međimurju, gdje se nalaze mnogi nezbrinuti, bolesni, gladni i izranjavani psi, zahtijevali smo reakciju od predsjednice Grabar-Kitarović, veterinarske inspekcije, Županijskog državnog odvjetništva i relevantnih ministarstava. Prisustvovali smo i okruglome stolu u Čakovcu te zajedno s drugim udrugama posjetili jedno od romskih naselja, smatrajući da problem zaslužuje angažiranost svih nadležnih državnih institucija.

Prisustvovali prosvjedu za dubrovačke i sve druge zaboravljene pse

Podržali smo volontere sa Žarkovice i prisustvovali iznimno posjećenom prosvjedu za dubrovačke i druge zaboravljene pse u Hrvatskoj, koji je održan ispred Ministarstva poljoprivrede. Prema Zakonu o zaštiti životinja, lokalne zajednice trebale su do 2009. godine provesti u djelo sve odredbe zakona koje uključuju zbrinjavanje napuštenih životinja, programe njihova udomljavanja i kastracije, kao i programe edukacije stanovništva. No slučaj Dubrovnika, u kojemu se izgradnja skloništa obećava više od desetljeća, dokazuje da se Zakon o zaštiti životinja ne poštuje. Prosvjedom smo željeli, zajedno s drugim udrugama, potaknuti na konkretne promjene prema provođenju i poštovanju zakona.

Osim toga, još smo:

- zahtijevali od institucija poštovanje zakonskih odredbi o zbrinjavanju napuštenih životinja
- založili se za zabranu Cirkusa Safari koji u svojim predstavama koristi "domaće" životinje
- poslali službeno mišljenje vezano za planove iskorištavanja nafte u Jadranu i podržali obustavu takvih antiekoloških planova
- prisustvovali javnoj akciji ECEAE-a u Londonu za zabranu testiranja sredstava za čišćenje na životinjama
- lobirali za konačno izmještanje životinja iz zoološkoga vrta na Marjanu u normalne životne uvjete i za odustajanje od gradnje novog zootvora
- održali 11. sastanak Mreže protiv napuštanja životinja
- uključili se u skupljanje pomoći za sirijske izbjeglice i uputili prosvjedno pismo zbog oduzimanja i usmrćivanja životinja izbjeglicama na granici
- pokrenuli nutricionističko savjetovalište o biljnoj prehrani
- zajedno sa skloništem u Dumovcu pokrenuli kampanju za spas napuštenih životinja "Svaki život je dragocjen"
- izborili se za zabranu trajnoga držanja pasa na lancu i osnivanje hranilišta za mačke u Zagrebu
- lobirali za smanjenje broja plastičnih vrećica i ostale plastične ambalaže
- sudjelovali na Danima vrtića i organizirali mnoga predavanja u osnovnim školama
- putem plakata informirali građane o štetnosti i neprirodnosti mliječnih proizvoda za ljude
- sudjelovali na 1. BeGeVege festivalu
- organizirali besplatnu projekciju filma Meso istine
- održavali informativne štandove i štandove s videoprojeksijom
- pružali pomoć životinjama kroz program besplatnih ili povoljnijih kastracija
- organizirali radionice kuhanja za djecu i odrasle.....

Iza nas je iznimno sadržajna i uspješna godina, no nema sumnje da ćemo u 2016. ponovno, uz vašu pomoć, naredati još više uspjeha. Zato budite uz nas i s nama kako bi se to zaista i dogodilo.

Sve naše akcije možete pogledati u rubrici "Akcije i kampanje" na www.prijatelji-zivotinja.hr, a pratiti nas možete i preko Facebook-stranice, kao i mjesečnog newslettera Animalist.

